



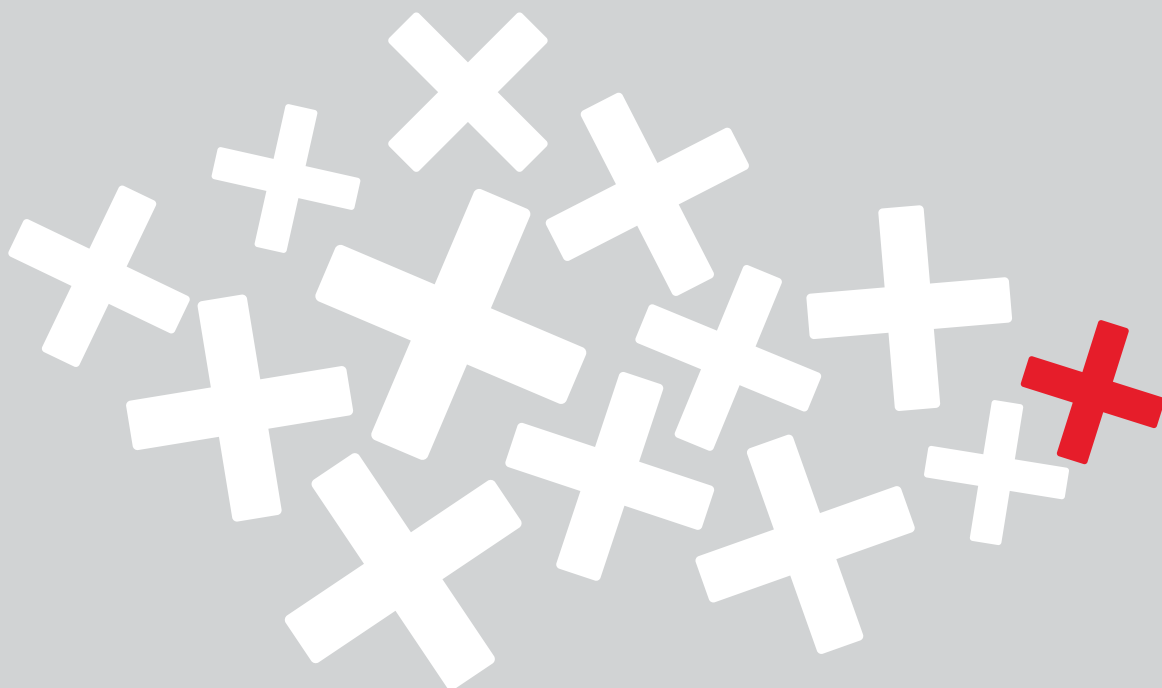
---

Hodnocení transparentnosti krajů  
– krajské volby 2016

---

Doporučení pro  
**Moravskoslezský kraj**

---





# Hodnocení krajů x.cz

Kraje od svého vzniku převzaly řadu veřejnosprávních agend a v současné době jsou významnými orgány pro zajišťování důležitých veřejných služeb. Pokud chtějí politici dobře a odpovědně řídit své kraje a spravovat krajský majetek, měli by do rozhodování a kontroly zapojit více také občany.

Právě k tomu slouží sada našich doporučení, která umožňuje občanům jednodušeji kontrolovat činnost jejich politiků. Jedině tak lze zvýšit důvěru občanů ve správu věcí veřejných a předcházet různým selháním, jichž jsme bohužel mnohdy svědky.

**Nejlepší kontrola je ta veřejná!  
Vyplatí se občanům i čestným politikům.**

Před krajskými volbami realizovalo **Oživení** projekt **Hodnocení transparentnosti krajů – krajské volby 2016**. Cílem projektu bylo objektivně porovnat fungování krajů v České republice v rámci deseti kategorií zaměřených na transparentnost krajských samospráv.

**Výsledky hodnocení Moravskoslezského kraje** byly publikovány na [www.hodnocenikraju.cz](http://www.hodnocenikraju.cz).

Cílem tohoto dokumentu je formulace doporučení vyplývajících z našich zjištění, která jsou adresována zejména nově zvoleným krajským zastupitelům a novým vedením krajů.

**Kontakt pro případné dotazy:**

oziveni@oziveni.cz | +420 257 531 983 | +420 608 732 091.

**Koordinátor projektu:**

Karel Gargulák | karel.gargulak@oziveni.cz | +420 737 586 923.

Projekt Hodnocení krajů - krajské volby 2016 vznikl za finanční podpory Nadace Open Society Fund Praha, Velvyslanectví USA v České republice a Ministerstva vnitra ČR.



## Přístup k informacím

### —» Doporučení 1

**Na oficiální webové stránce kraje kompletně doplnit informace o kraji jakožto povinném subjektu, v předepsané struktuře a obsahu dle vyhlášky č. 442/2006 Sb.**

**Proč?** V rámci provedeného hodnocení byly zjištěny dílčí nedostatky ve formě absence některých povinně zveřejňovaných údajů. Např. schází seznam zřízovaných nebo řízených rozpočtových, příspěvkových a jiných organizací, které jsou povinným subjektem zřízeny nebo jsou jakkoli pravidelně navázány na rozpočet povinného subjektu.

### —» Doporučení 2

**Rozšířit elektronickou úřední desku kraje o archiv sejmутých dokumentů.**

**Proč?** Jedná se o zásadní nástroj veřejné kontroly činnosti kraje např. v oblasti nakládání s nemovitým majetkem. Dílčí inspirací kraji může být elektronická úřední deska *Libereckého kraje*.

## Veřejné zakázky

### —» Doporučení 1

**Rozšířit platnost interních pravidel pro zadávání všech veřejných zakázek obdobně také pro obchodní společnosti s majetkovou účastí kraje.**

**Proč?** Rozšíření pravidel pro obchodní společnosti v majetku kraje zajistí vyšší transparentnost, odpovědnost a hospodárnost výdajů těchto společností v oblasti veřejných zakázek. Těchto cílů však nelze dosáhnout pouhou aplikací zákona o zadávání veřejných zakázek, ale také implementací souborů pravidel, které vymezují interní rozhodovací procesy o plánování, realizaci a kontrole výdajů s důrazem na transparentní procesy rozhodování, osobní odpovědnost za zadávací úkony u zakázek malého rozsahu obdobně, jako je tomu u běžných veřejných institucí. Interní regulace procesu zadávání a realizace veřejných zakázek obchodních společností ve vlastnictví kraje je o to důležitější vzhledem ke strategickým službám, které zajišťují (doprava, zdravotnictví, sociální služby atp.). Kvalita a cena služeb je do značné míry dána kvalitou zadání a řízení zakázky, proto by mělo být primárním zájmem krajské samosprávy mít pod kontrolou tyto zakázky formou závazných procedur s cílem zvýšit transparentnost a hospodárnost veřejných zakázek.

### —» Doporučení 2

**Zveřejnit interní pravidla pro zadávání všech veřejných zakázek na oficiální webové stránce kraje.**

**Proč?** Zveřejnění pravidel poskytne občanům ČR a především dodavatelům možnost kontroly dodržování pravidel i zákonných postupů v rámci realizace veřejných zakázek vyššími územními samosprávnými celky. Pravidla jsou poměrně standardně zveřejňována téměř všemi kraji v ČR.

### —» Doporučení 3

**Implementovat základní standardy zvyšující hospodárnost, účelnost a efektivitu veřejných nákupů kraje.**

**Proč?** Celá řada zákonů stanovuje pro kraje povinnosti hospodárně a odpovědně nakládat s veřejným majetkem, avšak nestanovují ani nemohou stanovit, jaký postup je v praxi hospodárný a jak hospodárnosti dosáhnout. To je také důvodem častých politických a odborných polemik o soutěžení na nejnižší cenu. Žádoucím nástrojem může být sada standardů, které blíže definují rámec hospodárného, efektivního a účelného nakládání s veřejnými prostředky (tedy implementaci principů 3E) v plánování nákupů, jejich řízení, výběru dodavatele, realizaci a kontroly. Takové standardy by měly být primárně aplikovány u nejvíce rizikových a objemných skupin veřejných nákupů a projektů (např. IT projekty, výstavba klíčové infrastruktury). Standardy by měly úředníkům poskytnout návod, jak dosáhnout žádoucí hodnoty za peníze při plánování a schvalování výdajů (postupy pro posouzení výdajů, stanovení smart cílů a měřitelných kritérií), při výběru nejvýhodnější nabídky (postupy pro nastavení kvalifikačních a soutěžních podmínek vzhledem ke stanoveným cílům), při realizaci a kontrole práce dodavatele (smluvní standardy pro určité skupiny dodávek, služeb a prací, standardy projektového řízení). Díky standardům může lépe probíhat veřejná kontrola výdajů a při dobře prováděné kontrole lze eliminovat opakované selhání (např. opakující se nevhodné smlouvy, prodloužování termínů plnění a prodražování projektů).

Pro zájemce o problematiku [doporučujeme publikaci Oživení z roku 2012](#) (.pdf).

—» [Doporučení 4](#)

### **Snížit předpokládanou výši hodnoty, od které kraj soutěží své veřejné zakázky.**

**Proč?** Ve srovnání s dalšími kraji je základní hodnota zakázek, které podléhají jisté formě soutěže, poměrně vysoká. Kraje, které v dané kategorii veřejných zakázek dosahují nejlepších výsledků, soutěží své zakázky již např. od 100 000 Kč. Tato praxe je např. v [Jihočeském](#) (.pdf.) a [Pardubickém kraji](#) (.pdf).

### **—» Souhrn doporučení organizace EconLab z.s. při Institutu ekonomických studií FSV UK vztažený k oblasti realizace veřejných zakázek.**

Dle hodnocení zadavatelů [zIndex](#) byl [Moravskoslezský kraj z pohledu zadávání zakázek v režimu zákona zařazen mezi ty lépe fungující](#). Prostor ke zlepšení je zejména v omezení změn ve vypsání zakázek a jejich rušení, neboť kraj rušil 30 % zakázek. Zbýlé pak nadstandardně často měnil, čímž komplikoval soutěž uchazečům. Zlepšení lze docílit např. cestou předběžných tržních konzultací nebo kvalitnější přípravou zakázek a projektových dokumentací.

Zvýšená pozornost by však měla být věnována [podřízeným organizacím kraje](#). Např. [Nemocnice ve Frýdku-Místku](#) je v obdobném žebříčku mezi posledními, a to zejména díky chybám v uveřejnění na profilu zadavatele a minimální konkurenci. Lepším uveřejňováním a kvalitnějšími průzkumy trhu lze docílit zlepšení, např. významných úspor a nižšího právního rizika.

## Hospodaření s majetkem a smlouvy

—» [Doporučení 1](#)

### **Zveřejnit interní pravidla pro hospodaření s movitým a nemovitým majetkem na oficiální webové stránce kraje.**

**Proč?** Zveřejnění pravidel poskytne vzhled do standardů nakládání s majetkem vyššího územního samosprávného celku, přičemž umožní širší veřejnou kontrolu způsobů, jakými kraj s majetkem nakládá. Svá pravidla pro hospodaření s movitým a nemovitým majetkem zveřejňuje např. [Jihočeský kraj](#).

### —» Doporučení 2

**Zveřejnit na oficiální webové stránce kraje dostupný přehledný a ucelený seznam nemovitého majetku kraje (databáze) s uvedením jeho současného využití, který bude zahrnovat údaje o popisu, lokalizaci, využití, příp. i ceně nemovitosti.**

**Proč?** Přehled nemovitého majetku ve vlastnictví kraje, včetně dílčích údajů o popisu, lokalizaci, využití, příp. i ceně nemovitosti, je klíčovým nástrojem efektivní správy majetku kraje, který poskytne občanům úplnou kontrolu nad tím, jak kraj se svým majetkem hospodaří, v jakém je stavu, popř. umožní navrhovat jeho další využití atd. Inspirací je tato činnost prováděná *Karlovarským krajem*.

### —» Doporučení 3

**Publikovat smlouvy v souladu se zákonem č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).**

**Proč?** Zákonná povinnost publikovat smlouvy pro samotný kraj, jím zřízené příspěvkové organizace i obchodní společnosti s majetkovou účastí kraje a další veřejné instituce by měla být v souladu s metodikou a dalšími doporučeními Ministerstva vnitra ČR. Na časté chyby v publikaci však již upozorňuje i odborná veřejnost a neziskové organizace, proto je nutné reflektovat i jejich připomínky (např. [zde v článku](#)).

## Krajské firmy a organizace

### —» Doporučení 1

**Zveřejnit kompletní seznam příspěvkových organizací, jejichž je kraj zřizovatelem a doplnit informace, popř. odkazy na webové stránky se základními informacemi, o zřizovaných příspěvkových organizacích kraje na webové stránky kraje.**

**Proč?** Publikace poskytne občanům kraje základní přehled o organizacích zřízených krajskou samosprávou. Inspirací budiž *Olomoucký kraj*.

### —» Doporučení 2

**Zveřejnit na oficiální webové stránce kraje kompletní seznam obchodních společností s majetkovou účastí kraje včetně výše majetkového podílu.**

**Proč?** Přehledný seznam obchodních společností s majetkovou účastí kraje včetně uvedení výše majetkového podílu umožní občanům získat úplný přehled o vztahu jejich kraje k dalším právnickým osobám, které kraj zřídil pro splnění závazků poskytování dílčí škály veřejných služeb. To poslouží k dalším možnostem veřejné kontroly (hodnocení, výkon, personální obsazení, odměňování, zveřejňování povinných informací dle zákona atd.).

### —» Doporučení 3

**Vytvořit, přijmout a publikovat závazná pravidla pro nominace zástupců kraje do orgánů obchodních společností s majetkovou účastí kraje.**

#### —» Doporučení 4

### **Vytvořit, přijmout a publikovat závazná pravidla pro odměňování osob pověřených krajem k výkonu činností v orgánech obchodních společností s majetkovou účastí kraje.**

**Proč?** Vytvoření závazných pravidel nominací a odměňování zástupců kraje do orgánů obchodních společností s majetkovou účastí kraje zabrání klientelistické personální politice a podpoří profesionalitu a odbornost v řízení a kontrole těchto společností. Závazná pravidla by měla stanovovat kvalifikační a další osobnostní předpoklady uchazečů o předmětné pozice, jakožto i základní parametry jejich finančního ohodnocení a způsoby kontroly jejich činnosti ze strany krajského zastupitelstva.

#### —» Doporučení 5

### **Přijmout závaznost praxe schvalování změn stanov obchodních společností 100% vlastněných krajem pouze zastupitelstvem kraje.**

**Proč?** Cílem opatření je zamezit výkladovým pochybnostem a omezení pravomoci zastupitelstva kraje kontrolovat fungování a nastavení obchodních společností ovládaných krajem. Často totiž dochází k tomu, že změnu stanov činí pouze rada kraje. Stanovy jsou však dokument zásadního významu, který dává obchodní společnosti základní rámec jejich řízení a kontroly. Zavádějícím výkladem zákona některých samospráv dochází k obcházení pravomocí zastupitelstva, které de facto nerozhoduje o dalším strategickém směřování krajských firem. Je tedy žádoucí, aby změnu stanov schvalovalo vždy zastupitelstvo kraje jako vrcholný orgán samosprávy. Krajské společnosti operují s majetkem v řádu miliard, proto je jejich otevřená demokratická kontrola ze strany zastupitelů naprosto zásadní. S tímto názorem se ztotožňuje i Ministerstvo vnitra, které již na vadný postup hlavního města Prahy podalo správní žalobu.

#### —» Doporučení 6

### **Zakotvit ve společenských smlouvách (stanovách a dalších zakládacích dokumentech) obchodních společností ovládaných krajem vyloučení možnosti zakládat dceřiné společnosti či kupovat jiné společnosti.**

**Proč?** Cílem tohoto opatření je zamezit „řetězení“ krajských firem na dceřiné firmy, které jsou již mimo kontrolu krajského zastupitelstva. Krajské obchodní společnosti vznikají z vůle zastupitelstva kraje jako vrcholného orgánu vlastníka společnosti. Pokud však stanovy těchto firem umožňují z rozhodnutí valné hromady založit dceřinou firmu nebo takovou společnost koupit dostávají se tyto nové obchodní subjekty, ve smyslu zákona o krajích, zcela mimo kontrolu zastupitelstva (zejména nemožnost požadovat informace o fungování a hospodaření).

#### —» Doporučení 7

### **Vytvořit, přijmout a publikovat jasnou vlastnickou politiku pro krajem ovládané obchodní společnosti ve formě strategických dokumentů k řízení a rozvoji jednotlivých obchodních společností a stanovení výkonnostních indikátorů hospodaření.**

**Proč?** Doporučení cílí na efektivnější kontrolu hospodaření krajských firem, která je založena na existenci jasné vlastnické politiky pro krajem ovládané obchodní společnosti v podobě strategií a koncepcí. Ty by specifikovaly obchodní cíle společnosti i nástroje k jejich dosažení ve střednědobém a dlouhodobém horizontu včetně konkrétních indikátorů. Takové dokumenty tvoří základní hodnotící rámec pro kontrolu managementu krajských firem ze strany zastupitelstva i široké veřejnosti.

Kraje by se mohly inspirovat např. doporučeními materiálů OECD z r. 2015. Zmínit lze například pravidlo oddělení orgánů vykonávajících řízení a kontrolu krajské společnosti (povětšinou rada kraje) a orgánu, který má vliv na odměny obchodního vedení společnosti.

V praxi by tak například management společnosti musel alespoň jednou ročně předstoupit před zastupitelstvo s hospodářskými výsledky a obhájit je před jejich případnými dotazy. Absolvování tohoto reportu by přitom bylo podmínkou pro vyplacení části odměn managementu firmy, což by mělo podtrhnout jeho důležitost.

Opatření by měla směřovat k nastavení prvků corporate governance. To ostatně považuje za stěžejní i navrhovaná Strategie vlastnické politiky státu pro státem vlastněné podniky.

## Rozpočet

### —» Doporučení 1

**Zveřejnit na oficiální webové stránce kraje schválené rozpočty a důvodové zprávy či komentované verze schválených rozpočtů, minimálně od roku 2013.**

**Proč?** Zveřejňování rozpočtů a zevrubných důvodových zpráv či komentovaných verzí schválených rozpočtů kraje z minulých let poskytuje občanům vhled do rozpočtových plánů a jejich plnění vyššími územními samosprávnými celky, přičemž jde o samozřejmý základní nástroj posuzování výkonu, vymahatelnosti rozhodování a veřejné kontroly nad fungováním krajských samospráv. Daná praxe je standardní v podstatě ve všech krajích v ČR.

### —» Doporučení 2

**Minimálně každého čtvrt roku zveřejňovat přehled všech schválených rozpočtových opatření na oficiální webové stránce kraje.**

**Proč?** Opatření umožní občanům sledovat konkrétní změny v rozpočtovém plánování kraje a dává jim možnost další kontroly adekvátnosti přijatých změn.

## Dotace

### —» Doporučení 1

**Zveřejňovat dotační kalendář krajských dotací na každý fiskální rok.**

**Proč?** Jasný plán vypisování, přijímání a vyhodnocování dotačních programů a dílčích výzev dává žadatelům jistotu a čas na přípravu kvalitních projektů. Dobrá praxe je k nalezení např. v *Libereckém kraji*.

### —» Doporučení 2

**Doplnit u všech budoucích vyhlášených dotačních programů uveřejněných na oficiální webové stránce kraje náležitosti podle § 10c odst. 2 z. č. 250/2000 Sb.**

**Proč?** V rámci provedeného hodnocení byly u dřívějších dotačních programů zjištěny dílčí nedostatky zákonných náležitostí např. ve formě absence údajů o celkovém objemu peněžních prostředků vyčleněných v rozpočtu na podporu stanoveného účelu dotačního programu (popř. zveřejnění alespoň předpokládaného objemu vyčleněných prostředků v rámci programu).

### —» Doporučení 3

**Zveřejňovat na webových stránkách kraje výsledky dotačních řízení, které budou doprovázeny zdůvodněním podpory/zamítnutí žádostí o dotaci (např. zápisy z jednání hodnotících orgánů, protokoly o hodnocení, stručné textové zdůvodnění, bodové hodnocení dle kritérií).**

**Proč?** Publikace úspěšných i neúspěšných žadatelů s relevantním zdůvodněním podpory či naopak odmítnutí žádosti je zásadním požadavkem transparentnosti systému přidělování dotací v rámci krajské samosprávy. Dává jistotu i zpětnou vazbu žadatelům, kteří v případě neúspěchu mohou své budoucí žádosti upravit a odstranit specifikované nedostatky. Ne zcela dokonalým, avšak inspirativním příkladem dobré praxe je portál [eDotace](#) v *Plzeňském kraji*.

### —» Doporučení 4

**Publikovat interní směrnice pro dotační řízení.**

**Proč?** Zveřejněná pravidla pro dotační řízení poskytnou potenciálním žadatelům i široké veřejnosti vhled do samotného dotačního procesu a možnost kontroly nad dodržováním závazných pravidel poskytování dotací i ustanovení dle zákona. Interní pravidla zveřejňuje např. *Jihomoravský kraj*.

## Etika a střet zájmů

### —» Doporučení 1

**Vytvořit, přijmout a publikovat etický kodex pro zastupitele kraje, který bude obsahovat:**

1. pravidla pro přijímání darů;
2. rozšíření okruhu veřejných funkcionářů zavázaných k odevzdání majetkových příznání také na neuvolněné zastupitele;
3. povinnost pro neuvolněné zastupitele nominované do orgánů organizací s majetkovou účastí kraje a státu informovat o výši odměn a požitků získaných v souvislosti s jejich členstvím v těchto orgánech;
4. zřízení zvláštního orgánu pro řešení porušování etického kodexu;
5. nastavení sankčních mechanismů pro případy porušení kodexu.

**Proč?** Etický kodex vymezuje nad rámec zákona etické standardy jednání a chování volených zástupců, které jsou žádoucí pro naplňování principů demokratické místní správy a prosazování veřejného zájmu. Kodex zvyšuje transparentnost činnosti volených zástupců a zvyšuje důvěru občanů v systém zastupitelské demokracie. Inspirací, nikoliv však zcela naplňující výše nastíněné požadavky, může být praxe zastupitelů v *Plzeňském kraji*.

### —» Doporučení 2

**Prodloužit dobu, po kterou může občan nahlížet do registru oznámení dle zákona o střetu zájmů, minimálně na tři měsíce.**

**Proč?** Jedním z cílů zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve vztahu k evidenci oznámení o činnostech, oznámení o majetku a oznámení o příjmech, darech a závazcích, je umožnění veřejné kontroly samotných podávaných oznámení. Přístup by měl být pro občany ČR co možná nejširší. Dobrou praxí je v podstatě časově neomezený přístup do registru oznámení po obdržení přihlašovacích údajů.



—» Doporučení 3

**Vytvořit, přijmout a publikovat etický kodex pro zaměstnance příspěvkových organizací kraje.**

**Proč?** Zaměstnanci veřejného sektoru a konkrétně příspěvkových organizací se podílejí zásadním způsobem na poskytování společensky významných veřejných služeb. Při výkonu své práce musí dodržovat a ctít základní etické hodnoty, např. kvalitu a efektivnost, neovlivnitelnost, neúplatnost, poctivost atd. Jedním z nástrojů vymahatelnosti etických standardů je i etický kodex zaměstnanců příspěvkových organizací.

—» Doporučení 4

**Upravit samostatný mechanismus prevence protiprávních jednání (nezávislý kanál s možností oznámit protiprávní jednání) pro zaměstnance krajské samosprávy, který bude doplněn o následující parametry:**

1. mechanismus prošetření oznámených jednání a poskytnutí zpětné vazby oznamovateli,
2. ochranu zaměstnancům oznamujícím protiprávní jednání (např. pozastavení personálních změn do doby vyšetření jednání apod.).

**Proč?** Dané parametry zdokonalí současný mechanismus prevence protiprávních jednání, jehož účelem je nezávislé prošetření relevantních oznámení, přičemž je garantována ochrana samotných oznamovatelů.

—» Doporučení 5

**Vytvořit samostatný mechanismus prevence a odhalování protiprávních jednání (nezávislý kanál s možností oznámit protiprávní jednání) pro širokou veřejnost s následným mechanismem pro vyřízení podnětu, který umožní široké veřejnosti podat i anonymní oznámení (např. protikorupční linka, ombudsman úřadu atp.).**

**Proč?** Samostatný mechanismus prevence protiprávních jednání ve výše popsanych parametrech (především s možností sledování vyřízení podnětu) je předpokladem pro prevenci protiprávních jednání. Mělo by být zajištěno nezávislé prošetření relevantních oznámení s následnou zpětnou vazbou oznamovateli. Z hlediska ochrany oznamovatele by měla být zajištěna možnost anonymního podání. Částečně (bez možnosti podnět dále sledovat v případě anonymního podání) je daná praxe uplatňována v *Jihomoravském* a v *Olomouckém kraji*.

—» Doporučení 6

**Zveřejnit na oficiálních webových stránkách kraje pracovní řád zaměstnanců samosprávy.**

**Proč?** Krajský úřad tímto deklaruje otevřenost ve vztahu ke svému fungování. Občané budou např. seznámeni s právy a povinnostmi zaměstnanců úřadu atd. Příkladem budiž praxe v *Karlovarském kraji* (.doc).

## Transparentnost rozhodování

### —» Doporučení 1

**Pravidelně zveřejňovat plnění programového prohlášení rady či jiného obdobného strategického dokumentu v průběhu volebního období.**

**Proč?** Aktualizované plnění programu představuje základní a jednoduchý nástroj pro skládání účtů občanům (voličům). Částečnou inspirací je např. *Liberecký kraj* nebo *Kraj Vysočina*.

### Doporučení pro zastupitelstvo kraje

#### —» Doporučení 1

**Na oficiální webové stránce kraje zveřejňovat přehled docházky jednotlivých zastupitelů na zasedáních zastupitelstva v samostatném a pravidelně aktualizovaném dokumentu.**

**Proč?** Pravidelné zveřejňování přehledu docházky jednotlivých zastupitelů na zasedáních zastupitelstva v samostatném a pravidelně aktualizovaném dokumentu umožňuje občanům kraje kontrolovat aktivitu jejich zastupitelů. To je zásadním vzkazem voličům i v kontextu problematičnosti kumulace volených funkcí, která bývá velmi často oprávněně kritizována. Inspirací budiž *Zlínský kraj*.

### Doporučení pro výbory zastupitelstva kraje

#### —» Doporučení 1

**Na oficiální webové stránce kraje zveřejňovat oznámení o jednání výborů zastupitelstva.**

**Proč?** Zvýší zájem o činnost a zlepšení veřejné kontroly nad významným orgánem krajské samosprávy. Příklad dobré praxe v *Olomouckém kraji*.

#### —» Doporučení 2

**Zpřístupnit zasedání všech výborů zastupitelstva kraje široké veřejnosti.**

**Proč?** Zvýší veřejnou kontrolu nad významným orgánem krajské samosprávy. Příklad dobré praxe v *Libereckém kraji*.

#### —» Doporučení 3

**Na oficiální webové stránce kraje zveřejňovat všechna usnesení výborů zastupitelstva.**

**Proč?** Zvýší zájem o činnost a lepší veřejnou kontrolu nad významným orgánem krajské samosprávy. Realizuje např. *Jihočeský kraj*.

#### —» Doporučení 4

**Na oficiální webové stránce kraje zveřejňovat zápisy ze zasedání výborů zastupitelstva.**

**Proč?** Umožní občanům kraje kontrolovat činnost a vznik rozhodnutí poradního orgánu zastupitelstva kraje. Dobrá praxe v *Kraji Vysočina*.

## Doporučení pro radu kraje

### —» Doporučení 1

#### Zveřejnit na oficiální webové stránce jednací řád rady.

**Proč?** Zvýší možnost veřejné kontroly nad fungováním exekutivního orgánu kraje. Příkladem budiž *Jihomoravský kraj*.

### —» Doporučení 2

#### Na oficiální webové stránce kraje zveřejňovat podklady pro jednání rady kraje.

**Proč?** Zveřejňování podkladů pro jednání rady kraje s označením předkladatelů a zpracovatelů je jedním z dalších základních požadavků transparentního a otevřeného fungování územních samospráv ve vztahu k možnostem veřejné kontroly. Občané tím získají úplný vhled do činnosti kraje a mohou informovaně posuzovat činnost výkonného orgánu kraje. Příkladně zveřejňování materiálů na radu kraje je k dispozici např. v *Kraji Vysočina*.

### —» Doporučení 3

#### Na oficiální webové stránce kraje zveřejňovat zápisy ze zasedání rady.

**Proč?** Klíčový požadavek transparentního výkonu krajské samosprávy, který umožňuje občanům kraje kontrolovat činnost a rozhodnutí vedení krajů. Praxe zveřejňování úplných zápisů s dlouhodobým archivem je standardní např. v *Libereckém kraji*.

### —» Doporučení 4

#### Zveřejňovat na oficiální webové stránce kraje jmenovitá hlasování členů rady kraje.

**Proč?** Jedná se o naprosto zásadní požadavek ve vztahu k osobní zodpovědnosti za rozhodování klíčového orgánu vedení krajů. Dobrá praxe např. v *Jihomoravském kraji*.

## Doporučení pro komise rady kraje

### —» Doporučení 1

#### Na oficiální webové stránce kraje zveřejnit či zveřejňovat:

1. jednací řád komisí rady;
2. oznámení o jednání komisí rady kraje;
3. zápisy z jednání komisí rady;
4. stanoviska či usnesení komisí rady minimálně od počátku volebního období.

**Proč?** Opatření vede ke zvýšení transparentnosti rozhodovacího procesu rady kraje a umožňuje snadnější veřejnou kontrolu fungování poradních orgánů rady kraje, které se podstatně podílí na tvorbě veřejného rozhodnutí. Příklad dobré praxe v *Jihomoravském kraji*, *Libereckém kraji*, *Karlovarském kraji*.

### —» Doporučení 1

**Schválit a publikovat na oficiální webové stránce kraje zprávu o uplatňování zásad územního rozvoje, popř. aktualizovat ZÚR, v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb.**

**Proč?** V době sběru dat hodnocení krajů nebyl naplněn zákonný požadavek schválení zprávy o uplatňování zásad územního rozvoje (do 4 let od vydání ZÚR), popř. nebyla schválena ani aktualizace ZÚR. Předmětný požadavek tedy apeluje na dodržování zákona i s ohledem na umožnění veřejné kontroly plnění ZÚR.

### —» Doporučení 2

**Přidat na oficiální webovou stránku kraje i odkazy na ZÚR sousedních krajů (i zahraničních regionů).**

**Proč?** S ohledem na komplexnost a územní provázanost problematiky územního plánování se praxe dostupnosti informací o ZÚR a obdobných dokumentech zahraničních sousedních regionů jeví jako na nejvyšší hodnotná, přičemž rozšiřuje možnost veřejné kontroly ve vztahu k návaznosti přijatých ZÚR samotného kraje na obdobné dokumenty sousedních regionů. Inspirací budiž např. zveřejňování odkazů na ZÚR sousedních „českých krajů“ v *Jihomoravském kraji*.

Dalším doporučením pak může být i zveřejnění překladu ZÚR do cizích jazyků – německého a polského – u krajů sousedících s dotčenými zahraničními regiony. Tato praxe je uplatněna např. u *Libereckého kraje*.